

Què funciona en educació?

Evidències per a la millora educativa

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Jaume Bofill

ivàlua Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Els programes de tutorització individual milloren els aprenentatges de l'alumnat desafavorit?

Presentació: Miquel Àngel Alegre, analista d'Ivàlua

Barcelona, 25 de novembre de 2015

Què entenem per tutories 1x1?

Programes diversos, amb un tret comú:

- Esquema d'emparellament (1 alumne, 1 tutor) com a estratègia d'atenció a la diversitat

Tres grans modalitats de tutorització 1x1:

- Tutories de reforç
- Mentoria educativa
- Tutories entre iguals

Què ens preguntem?

- Pot la tutorització 1x1 millorar els resultats acadèmics dels alumnes?
- I les seves competències no cognitives (socials, emocionals i actituds)?
- Quins esquemes de tutorització 1x1 són més efectius?
- Quins col·lectius d'alumnes es beneficien més i quins menys de les diferents modalitats de tutorització?
- És recomanable estendre les tutories 1x1 a Catalunya?

Com responem les preguntes?

Aproximació metodològica

- “Revisió de revisions”: WWC, EEF, BEE i altres
17 meta-anàlisis i 3 revisions no sistemàtiques
- Referències a avaluacions i programes experimentals
concrets
20 programes avaluats experimentalment (EUA i Regne Unit)

Funcionen les tutories de reforç?

Modalitats de tutorització 1x1	Finalitat destacada (alumne tutoritzat)	Teoria del canvi (mecanisme bàsic)	Perfil de l'alumne tutoritzat	Perfil del tutor
<i>Tutories de reforç</i>	Millorar competències cognitives (àmbit acadèmic)	Reforç escolar intensiu i planificació de l'estudi	Alumnes amb dèficits acadèmics (infants i adolescents)	Especialista o amb coneixements específics (mestres o voluntaris)
<i>Mentoria educativa</i>	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i motivacions)	Relació significativa i establiment de model positiu	Alumnes amb dèficits acadèmics i problemàtiques socials (infants i adolescents)	Joves o adults voluntaris amb perfils diversos (segons el model positiu cercat)
<i>Tutories entre iguals</i>	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i disposicions)	Treball cooperatiu i autonomia	Alumnes heterogenis (edats i nivells acadèmics)	Alumnes del mateix centre (de la mateixa classe, o de cursos superiors)

Funcionen les tutories de reforç?

En general:

Impactes positius rellevants (+ 5 mesos)

En concret:

- Més evidència en lectura que en matemàtiques
- Dosatge: millor programes intensius (2 sessions setmanals, de 3 a 5 mesos)
- Emparellament estable (no importa mateix sexe o “ètnia”)
- Currículum ben estructurat i vinculat a l’escolarització ordinària
- Tutors: professors qualificats > professors ajudants > voluntaris
 - Importància de la formació i assessorament dels tutors no especialistes
- Tutoritzats: impactes sobre alumnes d’etapes i perfils diferents

Funciona la mentoria educativa?

Modalitats de tutorització 1x1	Finalitat destacada (alumne tutoritzat)	Teoria del canvi (mecanisme bàsic)	Perfil de l'alumne tutoritzat	Perfil del tutor
<i>Tutories de reforç</i>	Millorar competències cognitives (àmbit acadèmic)	Reforç escolar intensiu i planificació de l'estudi	Alumnes amb dèficits acadèmics (infants i adolescents)	Especialista o amb coneixements específics (mestres o voluntaris)
<i>Mentoria educativa</i>	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i motivacions)	Relació significativa i establiment de model positiu	Alumnes amb dèficits acadèmics i problemàtiques socials (infants i adolescents)	Joves o adults voluntaris amb perfils diversos (segons el model positiu cercat)
<i>Tutories entre iguals</i>	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i disposicions)	Treball cooperatiu i autonomia	Alumnes heterogenis (edats i nivells acadèmics)	Alumnes del mateix centre (de la mateixa classe, o de cursos superiors)

Els programes de tutorització individual milloren els aprenentatges de l'alumnat desfavorit?

Funciona la mentoria educativa?

En general:

Impactes positius limitats (+ 1 mes)

En concret:

- **Més impacte en aspectes no cognitius que en resultats acadèmics**
- **Dosatge: millor programes extensos (+ 9 mesos) amb mínim 1 trobada setmanal**
- **Emparellament estable i de proximitat (no està clar sigui important el mateix sexe o “ètnia”)**
- **Currículum estructurat amb elements de flexibilitat i horitzontalitat**
- **Tutors: amb perfil adequat als continguts de la mentoria**
 Importància de la formació i assessorament dels mentors no especialistes
- **Tutoritzats: joves “conductuals”, vulnerabilitat no extrema, noies de menys edat**

Funcionen les tutories entre iguals?

Modalitats de tutorització 1x1	Finalitat destacada (alumne tutoritzat)	Teoria del canvi (mecanisme bàsic)	Perfil de l'alumne tutoritzat	Perfil del tutor
Tutories de reforç	Millorar competències cognitives (àmbit acadèmic)	Reforç escolar intensiu i planificació de l'estudi	Alumnes amb dèficits acadèmics (infants i adolescents)	Especialista o amb coneixements específics (mestres o voluntaris)
Mentoria educativa	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i motivacions)	Relació significativa i establiment de model positiu	Alumnes amb dèficits acadèmics i problemàtiques socials (infants i adolescents)	Joves o adults voluntaris amb perfils diversos (segons el model positiu cercat)
Tutories entre iguals	Millorar competències cognitives i no cognitives (actituds i disposicions)	Treball cooperatiu i autonomia	Alumnes heterogenis (edats i nivells acadèmics)	Alumnes del mateix centre (de la mateixa classe, o de cursos superiors)

Els programes de tutorització individual milloren els aprenentatges de l'alumnat desfavorit?

Funcionen les tutories entre iguals?

En general:

Impactes positius rellevants (+ 5 mesos)

En concret:

- Impactes sobre alumnes tutoritzats i sobre tutors
- Més efectives en l'àmbit de la lectura, i en outcomes no cognitius
- Dosatge: millor programes no extensos (no més de 10-12 setmanes)
- Tutors més grans > companys amb reciprocitat > companys sense reciprocitat
- Currículum ben estructurat i dissenyat per consolidar aprenentatges
- Tutors: impactes amb tutors de perfils socials diversos

Poc valor afegit de la formació als tutors

- Tutoritzats: alumnes vulnerables, de primària, discapacitats

Titulars

- **Les tutories 1x1 poden produir impactes positius en el progrés educatiu dels alumnes**
- **Les tutories entre iguals solen demostrar una major capacitat d'impacte i presentar una relació cost-efectivitat i cost-benefici més favorable**
- **Les tutories de reforç i els programes de mentoria educativa poden funcionar si aconsegueixen alinear-se amb les necessitats educatives i conductuals dels alumnes**

Implicacions per a la pràctica

Reforçar i estendre les tutories entre iguals a l'educació infantil i primària. En concret:

- Tutories entre alumnes d'edats diferents i els esquemes de reciprocitat en les tutories entre alumnes de la mateixa classe
- Programes de curta durada
- Programes adreçats a l'àmbit de la competència lectora

Pel que fa a les tutories de reforç, convindria prioritzar:

- Programes basats en currículums estructurats i connectats amb l'aula ordinària
- Esquemes on el rol del tutor s'encarrega a professors especialistes o voluntaris competents en les matèries en qüestió
- Els patrons intensius i de durada curta o mitjana

Implicacions per a la pràctica

Pel que fa a la mentoria educativa:

- Lligams mentor-mentorat propers, significatius i dilatats en el temps
- Programes adreçats a infants i joves amb mancances acadèmiques i de tipus conductual
- Combinació de reforç acadèmic amb treball actitudinal

I finalment...

Avaluar, avaluar, avaluar

Què funciona en educació?

Evidències per a la millora educativa

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL

ivàlua Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

QUÈ FUNCIONA EN EDUCACIÓ: EVIDÈNCIES PER A LA MILLORA EDUCATIVA

Moderadora: Mònica Nadal (Fundació Jaume Bofill)

Què funciona en educació: una revolució tranquil·la

Robert E. Slavin, director del Center for Research and Reform in Education, Johns Hopkins University

Quines estratègies d'agrupament milloren els resultats de l'alumnat?

Gerard Ferrer, recercador de la Fundació Agnelli i del Grup Interdisciplinar de Polítiques Educatives (Universitat de Barcelona)

Els programes de tutorització individual milloren els aprenentatges de l'alumnat desfavorit?

Miquel Àngel Alegre, analista d'Ivàlua

#EduEvidències